

Creu Roja Andorrana: es pot ser petit i representatiu?

Josep DURÓ i VIDAL

Abans de contestar aquesta pregunta, hauríem de definir breument els conceptes *representativitat* i *petit* en la particularitat del nostre país dels Pirineus. I potser també hauríem de fer aflorar unes altres preguntes per fer-nos una idea més profunda del context.

La representativitat és, amb bastant probabilitat, quelcom volgut possiblement des de l'aparició dels humans. Possiblement podríem definir diferents nivells de representativitat segons el grau d'importància que hom hi vulgui donar. Perquè en el fons, absolutament tot és una qüestió de persones. Sense les persones, ni multinacionals ni països no existirien. I sortosament no totes les persones són iguals, amb tot el que la representativitat implica. Així doncs, podríem definir-la com la capacitat d'actuar en nom d'una persona, d'una col·lectivitat o d'una entitat.

És un dret que tenim? Tenim dret efectivament a defensar els nostres interessos, i una de les moltes maneres és precisament sent representatiu. Podem intuir, doncs, que com més important és aquesta capacitat d'actuació, més representativitat i més marge de defensa dels interessos tant nostres com forans si la situació en qüestió ho requereix.

I *petit*? El Japó és la tercera economia mundial, és tremendament més reduït en mida de territori que la majoria de països i té un pes més que considerable en les decisions mundials. Incideix la mida geogràfica a ser representatiu? La veritat és que les persones tenim la tendència a valorar la grandesa o petitesa d'un país o d'una entitat, precisament per la seva mida. Però s'ha de destacar que també s'ha de valorar pel que representa. Aquesta representativitat, doncs, es pot mesurar per la seva capacitat creativa, cultural i malauradament sobretot bèl·lica. Si Andorra tingués la bomba atòmica, sense cap dubte les seves relacions internacionals serien molt diferents, tot i tenir els dos països més grans en territori de l'Europa occidental.

Arribats a aquest punt, el terme *petit* pot ser definit com la capacitat de negociació amb persones, col·lectivitats, entitats i països.

Andorra, com a estat propi i delimitat sempre més geogràficament des del 1278, ha perdurat al llarg de la història dins d'aquesta Europa de situacions bèl·liques contínues. Parlant d'Europa, el desig dels governants europeus durant l'edat mitjana era precisament augmentar la mida dels seus territoris per ser representatius. Però la Revolució Industrial demostrava que la representativitat també s'aconseguia per un altre camí. Tots els països, dins la seva capacitat, es van efectivament industrialitzar. Per ser, precisament representatius!

Tornant a Andorra. Com ho van fer els nostres avantpassats? País de muntanya amb molt pocs recursos, va practicar tot el contrari. Una política d'humilitat i una política de saber passar desapercbut. Això li ha valgut mantenir-se fins al segle XXI, i ha quedat aquesta famosa frase: *saber fer l'andorrà*. Podrem continuar així amb tots els tractats internacionals firmats i amb les obligacions que impliquen? Només si trobem vies de representativitat. Per posar-ne un exemple, Andorra s'ha consolidat en el món de l'esquí sent un destí turístic d'hivern important. S'han d'anar buscant vies per trobar l'excel·lència en allò que fem per ser representatius.

Una vegada, definits els conceptes de representativitat i petit com a capacitats d'actuació i de negociació, ens podem centrar en la Creu Roja Andorrana.

Neix el 1980, com a societat nacional al Principat d'Andorra, i s'endinsa tot seguit en activitats de socorrisme i formació en primers auxilis. Un primer pas per a una representativitat nacional. Des de llavors, l'entitat no ha parat de donar suport a la seva comunitat tant en la part de primers auxilis com en l'àmbit social. El fet d'estar propers a tothom, el fet d'implicar-nos i el fet d'ajudar el vulnerable millora la representativitat en el nostre entorn, tot i ser petits.

Malauradament la societat nacional no podia formar part de la Federació Internacional de la Creu Roja i Mitja Lluna Roja perquè Andorra no era un estat social i democràtic de dret. Hem d'esperar fins al 1993, a tenir la Constitució i entrar a l'ONU. El setembre del 1993, la Creu Roja Andorrana és la primera entitat a ser reconeguda internacionalment a Ginebra. Un primer pas a una representativitat internacional.

A Ginebra ens apadrinen dos països grans: Espanya i França. Som iguals de representatius? El nostre vot val igual que qualsevol altre, però la implicació en l'estructura de la federació, els interessos creats amb altres països al llarg de cent cinquanta anys d'història de la Creu Roja –recordem que França i Espanya en són fundadors del moviment de la Creu Roja–, i la importància del pes econòmic fan que en el fons no puguem ser igual de representatius.

Quina és la via que hem d'emprar per tenir un més alt nivell de representativitat?

De fet són poques, però són primordialment essencials la implicació, el treball i la constància. Últimament, a iniciativa de la Creu Roja Andorrana, el 2013 a Sidney es va aconseguir fer un apropament de creus roges de petits països d'Europa per fer-ne una associació, on són presents Liechtenstein, Luxemburg, Mònaco, Islàndia, Montenegro i San Marino. Què es busca? Doncs precisament, una situació de representativitat en l'àmbit de l'ajuda internacional: poder fer projectes més grans per ajudar el tercer món, ja que individualment disposem de pocs recursos econòmics. Finalment, després de tres reunions, hem vist que no disposem dels recursos humans necessaris cadascú de nosaltres per separat per fer front a totes les demandes internacionals, i s'ha decidit de repartir-nos diferents tasques i estar més

presents a la presa de decisions de la Federació Internacional. Tots aquests passos són moviments d'implicació i molt treball.

I aquesta és la nostra conclusió en la resposta si és possible ser representatiu i petit. Sigui la Creu Roja, una empresa o un país, si no existeix una capacitat d'actuació i negociació creïble amb el seu entorn mai no es pot ser representatiu. Ja no importa la mida, perquè com dèiem importen les persones. Importa la implicació, el treball i la constància. Importa la ferma anticipació dels esdeveniments, i no podem estar al marge de cap situació, i molt menys esperar que els problemes s'esvaeixin per si mateixos.

La imatge de si mateix és un punt de representativitat tremendament important, i aquí tampoc no importa la mida. Perquè en el fons, la dignitat i el respecte han d'anar al davant de tot.

Josep Duró i Vidal,
 doctor en optometria i òptic diplomad, president de la Creu Roja Andorrana